

Curatorial > SONDES

Amb aquesta secció, RWM continua una línia de programació destinada a explorar el complex mapa de l'art sonor des de punts de vista diferents organitzats en cicles de comissariat.

SONDES arrenca de les contraposicions conceptuals de Marshall McLuhan per a analitzar i exposar com la recerca d'un nou llenguatge sònic es va accelerar després del col·lapse de la tonalitat del segle XX. La sèrie observa les diferents sondes i experiments que es van llançar al llarg del segle passat a la recerca de nous recursos musicals i d'una nova estètica per a adequar la música a un món transformat i desorientat per la tecnologia.

A càrrec de Chris Cutler.

Continguts del PDF:

01. Llista de temes

02. Notes

03. Crèdits

04. Agraïments i llicència

A principis dels setanta, Chris Cutler va co-fundar The Ottawa Music Company –una orquestra de 22 compositors de rock– abans d'incorporar-se a les files del grup experimental britànic Henry Cow. Posteriorment va co-fundar diversos grups amb membres de diferents nacionalitats, com ara Art Bears, News from Babel, Cassiber, The (ec) Nudes, p53 i The Science Group, a més de ser membre permanent de les bandes americanes Pere Ubu, Hail i The Wooden Birds. D'altra banda, Cutler ha participat en nombrosos projectes teatrals, cinematogràfics i radiofònics, i segueix col·laborant amb Fred Frith, Zeena Parkins, Jon Rose, Tim Hodgkinson, David Thomas, Peter Blegvad, Daan Vandewalle, Ikue Mori, Lotte Anker, Stevan Tickmayer, Annie Gosfield i els compositors espectralistes Iancu Dumitrescu i Ana Maria Avram. També és membre permanent dels grups The Bad Boys (Cage, Stockhausen, Fluxus...), The Artaud Beats i The Artbears Songbook.

Entre els seus projectes recents destaquen encàrrecs per a la ràdio, diverses bandes sonores, peces per al Hyperion Ensemble, Signe de Trois per a sistema multi-canal, un projecte d'un any de durada de paisatges sonors diaris per a l'emissora londinenca Resonance FM i p53 per a orquestra i solistes. És el fundador i director del segell independent ReR Megacorp i del servei de distribució artístic Gallery and Academic, editor de les antologies *Unfiled*, i autor de *File Under Popular*, a més de molts altres articles publicats en setze llengües. Durant un temps va formar part del professorat de la Museum School a Boston i imparteix classes arreu del món sobre temes relacionats amb la música i la teoria.

www.ccutler.com/ccutler

SONDES #16.2

Auxiliars

Auxiliars recopila materials relacionats amb cada episodi de SONDES per oferir una visió més àmplia i immediata del tema tractat. Són una mostra, més que un vehicle d'escolta profunda; una pista del que es podria trobar investigant més a fons, i per això la majoria són fragments editats de peces més llargues. La idea és també mirar de donar el mateix protagonisme al perifèric i al central, per evitar privilegiar el que se sol considerar seriós per damunt dels anomenats gèneres populars. En aquest auxiliar, ens preguntem fins a on es pot arribar amb banjos, mandolines, balalaïques, arpes de boca i conjunts d'instruments folk. I arriben molt lluny!

01. Llista de temes

00:00 Gregorio Paniagua, "Anakrousis", 1978

00:05 Valentinas Krulikovskis i Viačeslavs Lukjanovas, xerrada a TEDx (fragments), 2012

Dos actors i afeccionats a l'arpa de boca en una conferència TEDx a Vîlnius, 2012.

01:04 Bert Jansch, "The Waggoner's Lad" (fragments), 1966

Encara que no és un intèrpret habitual del banjo, aquesta és una de les poques ocasions en les quals Bert en va tocar un, adaptant directament el seu estil de guitarra a les cinc cordes del banjo. Amb el seu ex-company de pis John Renbourn a la guitarra.

02:50 Ron Geesin (fragment), 1966

Geesin, un improvisador notable tant amb el banjo com el piano, va significar tota una fita de la composició a Escòcia: intèrpret, arquitecte sonor, locutor i professor (amb una gran experiència en dixieland jazz) que va deixar la seva petjada fins i tot abans d'emergir en la consciència pública més especialitzada cap al 1967 amb el seu primer i extraordinari LP en solitari: *A Raise of the Eyebrows*. El 1970 va orquestrar *Atom Heart Mother* de Pink Floyd i va treballar amb Roger Waters en la banda sonora de *The Body* de Roy Battersby, poc abans de compondre per a diverses pel·lícules, treballar en instal·lacions, fer concerts i publicar CDs; una força de la naturalesa incomprendiblement ignorada pel mainstream.

04:11 Intèrpret desconegut, "Istikhbar Chaabi" (fragment), 2012

El chaabi és una música tradicional d'Alger amb un passat convuls, però que avui gaudeix de l'estatus de música popular. En aquest cas algú va pensar que el banjo n'era un vehicle adequat. Publicat a la xarxa de manera anònima i sense més detalls.

05:24 Bob Drake, "Study 14" (fragment), 2015

Aquest és un banjo de cinc cordes, totes elles afinades a la mateixa nota en una de dues octaves. Es col·loca pla, cap amunt, i es pessiguen les cordes ràpidament amb una mà mentre l'altra, sostenint un tub de vidre, es mou lentament cap avall, un to sencer, al llarg de dos minuts. En aquest enregistrament hi ha vuit banjos mesclats fent el mateix, dos per cada octava.

07:24 Mark Sylvester, "Cascade" (fragment), 2009

Guitarrista nord-americà, intèrpret de banjo i compositor, sobretot actiu en els cercles populars, encara que escriu sovint i de forma convincent per al seu instrument en entorns més contemporanis i formals.

08:34 Duke Davis Banjo Band, "Introduction", ca. 1926

[Duke Davis Banjo Band]

08:57 Bela Fleck, "Live at Audio Technica, Akron, Ohio" (fragment), 2013

Un altre especialista americà del banjo, compositor i incansable defensor del seu instrument a través de música tradicional i no tradicional, composta i improvisada, folk i clàssica.

10:42 Sandy Bull, "Triple Ballade" (fragments), 1965

Una figura anòmala del revival folk americà que va tocar una àmplia gamma d'instruments a través d'un repertori eclèctic que incloïa, només en els seus dos primers LPs de 1963 i 1964, un arranjament per banjo de cinc cordes de "Carmina Burana", peces barroques de Joseph Byrd i Johann Sebastian Bach, cançons de folk i gospel, improvisacions interculturals amb el baterista d'Ornette Coleman, Billy Higgins (amb una afinació modal gens ortodoxa a l'època), una variació estesa sobre el *Memphis Tennessee* de Chuck Berry i aquesta composició (originalment per a veus) de Guillaume Machaut (1300-1377) interpretada en un oud. Bull també va ser un experimentador pioner amb tècniques de mescla de so que ha estat, al meu entendre, injustament oblidat.

11:50 Paul Metzger, "Live in Bruxelles" (fragment), 2013

Un guitarrista nord-americà amb un bagatge clarament centrat en el rock i la improvisació, que es va apropar al banjo per raons tímbriques a la dècada de 1990 i va començar a modificar l'instrument de diverses maneres (el model actual té 23 cordes) i a construir-se les seves pròpies pues amb closques de coco, monedes i pedres, encara que aquí toca amb un arc.

11:48 John Craton, "Mandolin Concerto No. 1" (fragment), 2005

Un compositor nord-americà més conegut per les seves òperes, ballets i diverses obres per a mandolina clàssica.

13:47 Sergei Vasilenko, "Balalaika Concerto" (fragment) de 1929

Nascut el 1872, Vasilenko va ser un compositor soviètic de tall místic i folklòric. Tutor d'Aram Khachaturian i Nikolai Roslavets, l'obra de Vasilenko va fer referència explícita a moltes de les músiques més exòtiques del món. També va compondre un dels pocs concerts substancials per la balalaika.

15:30 Jazz Mandolin Project, "Jungle Tango" (fragment), 2003

Més que un grup, aquest és el nom del projecte per a enregistraments del mandolinista nord-americà Jamie Masefield i els seus respectius convidats, que transporten la mandolina a una àmplia varietat de gèneres musicals: acústica, improvisació, jazz, rock, etc. Això és del seu període drum'n'bass.

17:53 Johann Georg Albrechtsberger, "Concerto for Jew's Harp, Mandola and Orchestra" (fragments), ca. 1765

Amb la distinció d'haver instruït Hummel i Beethoven, el celebrat compositor vienès Johann Albrechtsberger va escriure nombrosos llibres teòrics, es va convertir en mestre de capella a Stephansdom i va compondre no només per a instruments convencionals, sinó també per a arpa de boca, mandola (una mandolina tenor) i (força inusual per l'època) trombó alt. La mandola que escoltem aquí és una mena de llaüt.

19:25 Natalia Fedorova, improvisació, ca. 2009

Fedorova és una guardonada intèrpret de khomus i autora del llibre tutorial i CD *Khomus and My World*. Hi ha més de 160 tipus d'arpes de boca arreu del món, però el khomus metàl·lic de la República de Sakhà destaca per la seva grandària (la longitud de la canya pot arribar als 10 cm) i el seu distintiu so greu. En el seu context original és un instrument xamànic, així com l'instrument nacional del poble iacut. A la República de Sakhà hi ha set mil intèrprets d'aquest instrument.

20:42 Kim Borisov, "Improvisation" (fragment), 2007

Escollit a l'edat de dotze anys per ser l'intèrpret de khomus personal del primer president de la República de Sakhà, Borisov ha actuat arreu del món i va ser nominat com un dels nou virtuoses mundials al setè congrés internacional d'arpa de boca. A part d'això, treballa de diplomàtic.

22:01 Jew's Harp Trio Aubergine, "Vergeten Paars" (fragment), 2009

Des de Zelanda als Països Baixos.

[Tony Trischka]

22:50 Looping Jaw Harp Orchestra, "Headbanging Harpers" (fragments), 2011

Un projecte del periodista austríac i percussionista Robert Koch, acompanyat per un grup de músics la missió dels quals, segons Koch, és contribuir a la diversitat d'espècies musicals. Encara que les guitarres no estan permeses al grup, utilitzen tres dotzenes d'arpes de boca, plats d'acer, marimba, diversos instruments de vent i dos vocalistes per passejar lliurement a través de tota mena de gèneres musicals.

24:58 Leonard Cohen, "Tonight Will Be Fine" (fragment), 1969

Cohen ha utilitzat més d'una vegada l'arpa de boca, potser per raons poètiques, duplicant discretament la seva pròpia veu com en aquest cas.

25:39 Tony Trischka, "The Danny Thomas" (fragment), 2014

Un altre dels grans noms de l'elit del banjo, amb les seves arrels al bluegrass. És l'autor de nombrosos llibres i cursos d'aprenentatge, a més de ser un intèrpret que sovint se surt dels paràmetres del llenguatge convencional de l'instrument.

28:29 Astraya, (fragments), ca. 1981

Un enregistrament en directe al Festival de Davos d'un grup gens comú format l'any 1975 per tres compositors russos, Sofia Gubaidulina, Vyacheslav Artemyev i Viktor Suslin. Junts, experimenten amb les sonoritats esteses d'instruments populars i exòtics (entre els quals trobem kanon, autoharp, tar, dutar, pandur, kemancha, diverses flautes, zurna, duduk, tambors, campanes, gongs, güiro, maraques, etc., així com violoncel orquestral, contra baix i percussió). Al principi treballaven amb partitures gràfiques, però més tard simplement es van dedicar a improvisar.

Gregorio Paniagua, "Anakrousis", 1978

02. Notes

Sobre la durada i els talls

L'objectiu d'aquests programes és proporcionar una visió pràctica de les sondes analitzades. Normalment, això implica extreure fragments breus de peces musicals més llargues. I això, per descomptat, compromet la integritat i altera el context inherent als treballs originals. En algunes ocasions també he unit diferents seccions d'una mateixa peça per il·lustrar millor el tema. Per tant, els exemples que sonen als programes no es poden de confondre amb les pròpies obres. Sempre que veieu la paraula "fragment" després d'un títol en la transcripció del programa, es tracta d'un exemple, no de la composició tal com va ser concebuda i dissenyada. Si alguna cosa us crida l'atenció, sisplau, aneu a l'original.

Notificació

Si voleu rebre un avís quan publiquem una nova sonda, envia un correu a remegacorp@dial.pipex.com amb "Probe Me" a l'assumpte.

03. Crèdits

Gravat a Studio Midi-Pyrénées. Enginyer de so: Bob Drake.

04. Agraïments i llicència

Gràcies a Leo Tadagawa, Robert Koch, Stevan Tickmayer, Paul Metzger, Seamus Cater, Ted Eschliman, Brad Savage, Jonas Vognsen, John Craton, William Sharp, Bob Drake and David Petts.

2016. Tots els drets reservats. © dels temes dels artistes i/o dels segells discogràfics. Ràdio Web MACBA és un projecte de recerca i divulgació sense ànim de lucre. S'han fet totes les gestions per identificar els propietaris dels drets d'autor. Qualsevol error o omissió accidental, que haurà de ser notificat per escrit a RWM, serà corregit en la mesura possible.